

32/2023

Poslanecký klub
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti
Michal Šipos
predseda

Bratislava 31. januára 2023

Vážený pán predseda,

v mene poslaneckého klubu Národnej rady Slovenskej republiky Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti si Vás podľa čl. 4 ods. 1 písm. c) ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti si Vás dovoľujem požiadať o vypracovanie a zverejnenia stanoviska Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Stanovisko by sa malo týkať legislatívneho návrhu, ktorým je návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (parlamentná tlač č. 1381), a to najmä z hľadiska jeho dôsledkov na rozpočet verejnej správy a dlhodobú udržateľnosť.

Legislatívny návrh je priložený k tomuto listu a je tiež zverejnený na webovom sídle Národnej rady Slovenskej republiky na: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=8&ID=1381>.

Hoci je legislatívny návrh ešte len v I. čítaní na práve začínajúcej 81. schôdzi parlamentu, registrujeme snahu niektorých poslancov Národnej rady Slovenskej republiky o predloženie obsahu tohto legislatívneho návrhu vo forme pozmeňujúceho návrhu k niektorému z legislatívnych návrhov, ktoré sa na uvedenej schôdzi parlamentu budú prerokovávať už v II. čítaní. Z tohto dôvodu si Vás dovoľujem požiadať o čo najskoršie vypracovanie a zverejnenie stanoviska Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

S úctou

.....
Michal Šipos

Príloha: parlamentná tlač č. 1381 (paragrafové znenie a dôvodová správa)

Vážený pán
Ján Tóth
predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť
HubHub Twin City C
Mlynské Nivy 16
821 09 Bratislava

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

Návrh

Z Á K O N

z 2023,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení č. 393/2012 Z. z., 96/2013 Z. z., 177/2018 Z. z., 375/2018 Z. z., 375/2018 Z. z., 222/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 417/2020 Z. z., 257/2021 Z. z., 232/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 odsek 3 znie:

„(3) Dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa možno poskytnúť na zabezpečenie obeda a iného jedla (ďalej len „strava“) v materskej škole³³⁾ a v základnej škole³⁴⁾ na každé dieťa, ktoré navštevuje

a) posledný ročník materskej školy alebo základnú školu,

b) materskú školu, okrem dieťaťa navštevujúceho posledný ročník materskej školy, a žije v domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi alebo ktorej príjem je najviac vo výške životného minima,

c) materskú školu, ak v materskej škole, okrem dieťaťa navštevujúceho posledný ročník materskej školy, je najmenej 50 % detí z domácností, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi.“

Poznámka pod čiarou ^{34aaa)} sa vypúšťa.

2. V § 4 odsek 6 znie:

„(6) Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa sa poskytuje za každý deň, v ktorom sa dieťa zúčastnilo výchovno-vzdelávacej činnosti a odobralo stravu, v sume 1,30 eura v materskej škole, v sume 1,70 eura na prvom stupni základnej školy a v sume 1,90 eura na druhom stupni základnej školy; za vyučovanie na základnej škole sa považuje aj individuálne vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje bez pravidelnej účasti na vzdelávaní na základnej škole.^{34aa)} Ak dieťa neodobralo stravu z dôvodu, že zriaďovateľ nezabezpečil diétne jedlo podľa osobitného predpisu^{34b)}

dieťaťu, u ktorého podľa posúdenia ošetrojúceho lekára zdravotný stav vyžaduje osobitné stravovanie, poskytnutú dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa, zriaďovateľ vyplatí rodičovi dieťaťa alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu.“

3. V § 4 odseku 8 písmeno b), sa na konci pripájajú tieto slová: „ , alebo ak sa zoznam detí nevyžaduje.“.
4. V § 10 ods. 4 písm. b) znie:
„b) zoznam detí, na ktoré žiadateľ žiada poskytnutie týchto dotácií, s uvedením ich mena, priezviska, rodného čísla a adresy pobytu; zoznam detí sa nevyžaduje, ak sa dotácia poskytuje podľa § 4 ods. 3 písm. a),“
5. Za § 16f sa vkladá § 16g, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 16g

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2023

(1) Ak žiadateľ, ktorému bola do 31. marca 2023 poskytnutá dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa, ktoré navštevuje materskú školu alebo základnú školu, oznámi úradu do 10. apríla 2023 počet detí, na ktoré má byť dotácia poskytnutá, úrad poskytne preddavkovo do 25. apríla 2023 dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa na obdobie od 1. apríla 2023 do 31. augusta 2023; nová žiadosť sa nevyžaduje.

(2) Ak žiadateľ, ktorému nebola do 1. apríla 2023 poskytnutá dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa, ktoré navštevuje materskú školu alebo základnú školu, podá do 10. apríla 2023 žiadosť o poskytnutie dotácie, úrad poskytne preddavkovo do 25. apríla 2023 dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa na obdobie od 1. apríla 2023 do 31. augusta 2023.“

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2023.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov sa predkladá ako návrh skupiny poslancov NRSR.

V Čl. I. sa navrhuje rozšíriť okruh detí, na ktoré MPSVR SR poskytuje dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa o ďalších žiakov základných škôl. V súčasnosti majú nárok na dotáciu iba deti z domácností v hmotnej núdzi, ako aj deti rodičov, ktorí si neuplatňujú na toto dieťa nárok na sumu daňového zvýhodnenia na vyživované dieťa, ktoré nedovršilo 15 rokov veku, žijúce s ním v domácnosti podľa § 33 ods. 1 písm. b) a § 52zzn ods. 3 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Predkladatelia však považujú za nanajvýš akútne rozšíriť existujúci okruh podporovaných detí, tak, aby na dotované obedy v školských jedálňach mali nárok všetci žiaci základných, ako aj deti z posledných ročníkov materských škôl, v ktorých absolvujú povinnú predškolskú prípravu. Táto akútna potreba vyplýva zo skutočnosti, že pokračujúci rast cien potravín spôsobuje výrazný nárast nákladov na poskytovanie školského stravovania, ktorý školské jedálne nedokážu pokryť len úsporami na iných nákladoch. To sa prejavuje nárastom poplatkov za školské stravovanie, ktoré musia znášať rodičia.

Nárast poplatkov za stravovanie žiakov je v súčasnom období taký výrazný, že pohltí zvýšené príjmy rodičov v podobe zvýšeného prídavku na dieťa a zvýšeného daňového bonusu. V podstate platí, že tzv. prorodinné opatrenia, ktoré v roku 2022 presadila vládna koalícia sa mňajú pôvodne zamýšľaného účinku a okrem nákladov na školské stravovanie v skutočnosti neumožňuje rodinám s deťmi pokryť ďalšie zvýšené výdavky súvisiace s ich školskou dochádzkou, resp. mimoškolskou činnosťou, nieto ešte iné výdavky súvisiace so starostlivosťou žiakov materských, základných a stredných škôl. Odborníci na školské stravovanie, ako aj sociológovia preto dôrazne varujú, že očakávanou reakciou rodičov na zvýšené výdavky bude šetrenie v podobe odhlasovania ich detí zo školského stravovania, čo bude mať negatívny dopad na ich stravovacie návyky.

Navrhovaný zákon preto vnímať ako potrebné doplnenie tzv. prorodinných opatrení, aby ich účinok v čase pokračujúcej bezprecedentnej inflácie rodiny s deťmi v materských, základných a stredných školách reálne pocítili. Zároveň ho treba vnímať ako príspevok k odstráneniu stigmatizácie chudoby v období, kedy aj rodiny, ktoré nie sú odkázané na pomoc v hmotnej núdzi pociťujú akútnu potrebu pomoci zo strany štátu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Navrhuje sa rozšírenie okruhu žiakov materských a základných škôl, na ktorých bude MPSVR SR poskytovať dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa tak, aby na dotované stravovanie mali nárok všetky deti v posledných ročníkoch materských škôl a všetci žiaci základných škôl.

K bodu 2

Legislatívno-technická zmena súvisiaca s navrhovaným znením § 4 odseku 3. Určujú sa tri úrovne poskytovaného príspevku, rozdielne pre žiakov materských škôl, pre žiakov na prvom stupni základných škôl a pre žiakov na druhom stupni základných škôl, aby presne odrážali rozdielnú výšku príspevku rodičov na nákup potravín pre školské jedálne. Na základných školách teda bude štát podporovať inou sumou stravovanie žiakov v 1. až 4. ročníku a inou sumou stravovanie žiakov v 5. až 9. ročníku.

K bodu 3

Legislatívno-technická zmena súvisiaca s navrhovaným znením § 4 odseku 3, keďže zoznam detí sa nebude vyžadovať, ak sa dotácia poskytuje podľa § 4 ods. 3 písm. a), je potrebné premietnuť túto skutočnosť do § 4 ods. 8, ktorý hovorí, že dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa sa poskytuje na dieťa uvedené v zozname detí alebo neuvedené v zozname ak žiadateľ takéto dieťa nahlási úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Navrhovaná zmena dopĺňa možnosť poskytnúť dotáciu na dieťa neuvedené v zozname, ak sa zoznam detí podľa zákona nevyžaduje.

K bodu 4

Legislatívno-technická zmena súvisiaca s navrhovaným znením § 4 odseku 3.

K bodu 5

Prechodné ustanovenia súvisiace s navrhovaným znením § 4 odseku 3, aby MPSVR SR začalo poskytovať dotácie k navrhovanému dňu účinnosti zákona.

K čl. II

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. apríla 2023.

DOLOŽKA ZLUČITEENOSTI

návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona: skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

3. Predmet návrhu zákona:

- a) nie je upravený v primárnom práve Európskej únie,
- b) nie je upravený v sekundárnom práve Európskej únie,
- c) nie je obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

Vzhľadom na to, že predmet návrhu zákona nie je upravený v práve Európskej únie, je bezpredmetné vyjadrovať sa k bodom 4. a 5.

DOLOŽKA
vybraných vplyvov

A.1. Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Termín začatia a ukončenia PPK: *bezpredmetné*

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy			x
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		x	
3. Sociálne vplyvy	x		
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,	x		
– sociálnu exklúziu,	x		
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť		x	
4. Vplyvy na životné prostredie		x	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	

A.3. Poznámky

bezpredmetné

A.4. Alternatívne riešenia

bezpredmetné

A.5. Stanovisko gestorov

Návrh zákona bol zaslaný na vyjadrenie Ministerstvu financií SR.